

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska,
Rolnictwa i Zagospodarowania
Przestrzennego**

Warszawa, dnia 22 lutego 2011 r.

**Pan
Robert Perlak
Prezes
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Rzeszowie**

KSR-4114-01-04/2010
I/10/005

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli - Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego - przeprowadziła kontrolę w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, zwanym dalej „WFOŚiGW”, w zakresie zagospodarowania spalarni odpadów niebezpiecznych, zakupionej w ramach projektu PHARE PL 9608.02.01.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w zakresie zagospodarowania spalarni odpadów niebezpiecznych, zakupionej w ramach Projektu PHARE PL 9608.02.01.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie - na mocy *Porozumienia dotyczącego realizacji Projektu PHARE PL 9608.02.01 „Unieszkodliwianie odpadów - dostawa spalarni odpadów niebezpiecznych”*, podpisanego w dniu 8 września 2005 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 z późn. zm.

Wodnej - nabył uprawnienia beneficjenta ww. Projektu PHARE, na realizację którego przyznany został Polsce grant przez Komisję Europejską.

Przedmiotem *Porozumienia*, zawartego w celu zakończenia realizacji Projektu PHARE 9608.02.01, było dostarczenie, montaż i eksploatacja spalarni odpadów na terenie będącym we władaniu FHU EKO-TOP Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, zwanej dalej „spółką EKO-TOP”, do której WFOŚiGW - jako jej udziałowiec - miał przekazać spalarnię w formie wkładu niepieniężnego.

WFOŚiGW nie zrealizował postanowień ujętych w *Porozumieniu*, tym samym nie został osiągnięty cel ww. Projektu PHARE, tj. uruchomienie spalarni.

Niezagospodarowanie spalarni (przez kolejnych beneficjentów) skutkowało wystawieniem Polsce, przez Komisję Europejską, noty debetowej na kwotę 1.665,0 tys. EUR. Kwota ta w dniu 30 kwietnia 2007 r. została przekazana na rachunek KE przez Ministerstwo Środowiska i tym samym omawiany Projekt PHARE został zakończony.

W toku kontroli ustalono:

1. WFOŚiGW przystąpił do ww. *Porozumienia* z NFOŚiGW w sytuacji braku uzgodnionego miejsca lokalizacji spalarni. Żadnych uzgodnień dotyczących lokalizacji spalarni nie posiadała także, w tamtym okresie, spółka EKO-TOP, która na terenie będącym w jej władaniu eksploatowała już spalarnię tego typu, nie w pełni wykorzystywaną.
2. WFOŚiGW nie realizował zobowiązań, wynikających z *Porozumienia*, obejmujących m.in. należyte przechowywanie i ubezpieczenie spalarni, w zakresie dotyczącym finansowania tych zadań, mimo wystąpień NFOŚiGW w tej sprawie, powołujących się na ustalenia, zawarte w *Porozumieniu*. W okresie od 8 września 2005 r. do 30 kwietnia 2007 r., WFOŚiGW nie zawarł umowy na składowanie spalarni ani nie regulował należności z tego tytułu, ponoszonych głównie przez Instytut Ochrony Roślin – Oddział w Sońnicowicach. Zdaniem WFOŚiGW, przedstawionym w piśmie do NFOŚiGW z dnia 6 grudnia 2006 r., żądanie zapłaty nie znajdowało oparcia w łączącym strony stosunku prawnym, wynikającym z *Porozumienia*. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 20 listopada 2009 r., od WFOŚiGW w Rzeszowie zasądzono kwotę 21.146,67 zł, żadaną przez Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu - Oddział w Sońnicowicach, za okres magazynowania spalarni od 9 września 2005 r. do 31 października 2005 r. Kwota ta wraz z zasądzonymi ustawowymi odsetkami, kosztami procesu i kosztami zastępstwa radcowskiego w postępowaniu apelacyjnym - w łącznej wysokości 34.463,37 zł, została przez WFOŚiGW uiszczona w dniu 21 grudnia 2009 r. Zdaniem NIK, nierealizowanie przez WFOŚiGW - będący beneficjentem omawianego Projektu PHARE - zobowiązań wynikających z *Porozumienia* było postępowaniem nierzetelnym.
3. WFOŚiGW w Rzeszowie, który od 1995 r. był udziałowcem spółki EKO-TOP, realizując postanowienie *Porozumienia* stanowiące, że koszty związane z wypełnieniem zadań, określonych *Porozumieniem*, planuje się ponieść w oparciu m.in. o wejście kapitałowe WFOŚiGW do spółki EKO-TOP - w wysokości 2 mln zł, we wrześniu 2006 r. objął

kolejne udziały w spółce - na kwotę 750 tys. zł oraz w czerwcu 2007 r. - na kwotę 850 tys. zł i w czerwcu 2009 r. - na kwotę 400 tys. zł, uzyskując 51,94% udziału w kapitale zakładowym spółki. Zwraca uwagę fakt, że odkupienie udziałów w kwocie 1.250 tys. zł (stanowiącej uzupełnienie do ww. planowanego kapitałowego wejścia WFOŚiGW do spółki EKO-TOP) miało miejsce już po zakończeniu Projektu PHARE PL 9608.02.01, tj. po 30 kwietnia 2007 r., o czym WFOŚiGW poinformowany został przez Departament Funduszy Ekologicznych Ministerstwa Środowiska pismem z dnia 23 maja 2007 r. Zdaniem NIK, jako niegospodarne należy ocenić postępowanie WFOŚiGW, mające na celu realizację omawianego postanowienia *Porozumienia*, polegające na dalszym zwiększaniu udziałów w spółce EKO-TOP (do zadeklarowanej kwoty 2,0 mln zł) już po zakończeniu realizacji ww. Projektu PHARE.

4. Część środków, pochodzących m.in. z objęcia udziałów przez WFOŚiGW w Rzeszowie w ramach realizacji *Porozumienia*, przeznaczona została przez spółkę EKO-TOP na inne zadania niezwiązane z jego realizacją. W trakcie kontroli otrzymano wyjaśnienia, że decyzję o przeznaczeniu środków na inwestycje niezwiązane z uruchomieniem spalarni odpadów, uzyskanej w ramach Projektu PHARE PL 9608.02.01, podjęto z uwagi na fakt, iż akt notarialny z dnia 15 września 2006 r., dotyczący m.in. objęcia udziałów przez WFOŚiGW w podwyższonym kapitale zakładowym spółki EKO-TOP, nie określał i nie precyzował sposobu gospodarowania i przeznaczenia uzyskanych środków, wynikających z objęcia tych udziałów. Podpisanie przez WFOŚiGW, w związku z realizacją *Porozumienia*, ww. aktu notarialnego bez określenia w nim, iż środki za objęte udziały przeznaczone będą na zadania związane z realizacją omawianego Projektu PHARE, w ocenie NIK, było działaniem nierzetelnym.

Ponadto ustalono, że pozostałe koszty, poniesione w okresie od 8 września 2005 r. do 30 kwietnia 2007 r. przez WFOŚiGW w Rzeszowie na zadania związane z realizacją ww. Projektu PHARE, wyniosły 15.527 zł, z tego w 2007 r. wydatkowano 14.640 zł na wykonanie wyceny spalarni.

Kontrola wykazała również, że Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu - Oddział w Sośnicowicach wystąpił z pozwem wobec WFOŚiGW w Rzeszowie - jako beneficjenta omawianego Projektu PHARE - z tytułu poniesionych kosztów składowania spalarni w kwocie 70 tys. zł. Do dnia zakończenia kontroli toczyło się postępowanie w ww. sprawie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Niepodejmowanie przez WFOŚiGW zobowiązań bez odpowiedniego przygotowania organizacyjnego, zapewniającego możliwość ich realizacji.
2. Rzetelne realizowanie zobowiązań finansowych wynikających z zawartych porozumień.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Prezesa o przedstawienie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.